

NÓGRÁDI LAPOK ÉS HONTI HIRADÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HETILAP

Előfizetési ár:

Egyes évre 6 ft. Fél évre 3 ft. Negyed évre 1 ft 50 kr.

Magyarországon 12 hóig tartó.

Előfizethető csupán a kiadói hivatalban lehet B-Gyarmaton.

Előfizetési pénzek, reklamációk és hirdetések a kiadói hivatalhoz intézendők.

A lap szellemi részére a a nyitólire vonatkozó minden közzététel a szerkesztőhöz küldendő.

Hirdetési díja: három soros betűs 5 kr. — Nagyobb és több soros hirdetések jutányosan csökkenthetők.

Bélyeg nélkül befizetésnél 20 kr.

Nyitólire garancia díj: 20 kr.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

A „NÓGRÁDI LAPOK”

1889-İK ÉVFOLYAMA.

Egyes évre 6 ft — kr.

Fél évre 3 ft — kr.

Negyed évre 1 ft 50 kr.

Egy hónapra ft 50 kr.

Az előfizetési pénzek egyedül a kiadóhoz czimezve — legelőszörben postautalvánnyal — a nyomdai példányok s pontos szétválasztás tekintetéből, mielőbb beküldendők.

KÉK LÁSZLÓ,
kiadó és lapigazgató.

HORVÁTH DANÓ,
feladó szerkesztő.

B-Gyarmat, aprilis 4.

Ritkán szoktunk foglalkozni magas politikával, mert hisz elég anyagot nyújtanak a megyei és helyi érdekek; azonban nem lehet elzárkoznunk egészen az orosz politika fondorlataitól, hogy köznyelven beszéljünk, azon mézes madzagról, mely szomszédos államunkat, Szerbiát be akarja halózni és supremáciája alá terelni. Oroszországnak Szerbia iránt követelt politikájáról minden magyar embernek részletekig tájékoztatni kell lenni. Ez készletelt arra, hogy a bpesti hazafias irányú „Slovenské Noviny” czimű lapnál érintkezésbe lépünk, mely tisztelt laplarsunk árgusi szemekkel kíséri ezen hazánkra nézve esetleg vézletes politikát. Tisztelt laplarsunknak hetenként hozzáuk küldött leveleiből teljes tájékoztatást szerezhetünk Szerbia helyzetéről. Ezen lap közli szószentelt fordításait azon cikkeknek is, mely legközelebb a félhivatalos és legtekintélyesebb „Novoje Vremja” czimű orosz lapban megjelent.

A „Novoje Vremja” a szerb ügyekről ugyanis a következőket írja: „Belgrádon meglehetnek győződve, hogy Pétervárról semmiféle preszkiót sem fognak kifejténi a fegyverség. (Mit mondjon az ember ilyen nyílt valótlanságra! Szerk.)

A mai szerb kormány részére biztosítva van az orosz szimpáthia teljesen függetlenül attól, hogyan fogva e kormány belpolitikájának ezen vagy azon kérdését megoldani. Mincképen — úgymond — csupán annak a behizonyítása fontos, hogy Szerbia Sándor király alatt nem lesz Ausztria-Magyarország Balkánfélszigeti előőrsé, mint a minő édes apja idejében volt.

Magától értetődik, hogy a szerb regenség annál könnyebben fogja biztosítani magának azon állam erkölcsi támogatását, a melynek Szerbia politikai függetlenségét köszöni, minél hamarabb és világosabban jelentkeznél fognak egész Európa előtt érthető tényleges bizonyítékok arra nézve, hogy a mai Szerb kormány közeledni akar Oroszországhoz. Ez ingadozás és halogatás már azért is ártalmas az ügynek, mert kihívhatja az osztrák-magyar politikuskok fondorkodó kommentárjait és minálunk is táplálhat a pesszimizmusnak, a mely teljesen megbecsülhető azok után, a mik a Balkánfélszigeten az utóbbi években általánosan és Szerbiában különösen történtek. Ebből a szempontból nagyon fontos az a hír, hogy Sándor király Ríszties kíséretében Oroszországba szándékozik utazni. Az ilyen utazás kétségtelen fontosságú politikai tett volna, a melyet a szerb-orosz viszonyok új érájának kezdete gyanánt lehetne átvölteni.

Ugyanebből a szempontból nagyon kíváncsiak volnánk, hogy Szerbia és Montenegró közti szintén őszinte és szoros barátság létesüljön. Ismeretes dolog, hogy használták ki Ausztria-Magyarországon azt a körülményt, hogy a montenegrói fejedelem idősebb leánya a volt szerb dinasztia egyik tagjának a felesége. Az effajta ravasz magyarázatoknak okvetellenül véget kell vetni, a mi Nyegos Miklós fejedelem lovagias jelleme mellett nem is lesz olyan nehéz. Csupán gondoskodni kell arról, hogy a Belgrád

és a Cetinye közli közeledés alkalmával, legelőszörben jelen pillanatban, hagyják teljesen figyelmen kívül Bosznia és Hercegovina ügyét. I. Sándor király kiskorúságának időszakát teljesen arra kell felhasználni, hogy Szerbia közgazdasági és politikai létének javítása által előkészüljön azon politikai eseményekre, melyek a Balkánfélszigeten a jövőben felmerülhetnek.

Nógrádvármegye közigazgatási bizottságának félelvi jelentése.

(Folytatás az előző)

A múlt évben újból épített illetőleg kijavított műtárgyak munkái nem különben a helyreállításra előirányzott egyéb ártartási munkák és szállítások többnyire a szerződéses határidőre befejeztetve, azoknak felülvizsgálata a kir. építészeti hivatal által megyei bizottsági tagok közre működésével három munkának kivételével fogantatott, és a felvett jegyzőkönyvekben vállalkozókkal a leszámlások megvitelték.

Átérve a rendkívüli illetve kiépítési utasításoknak újból építésre, e részben van szerencsénk a következőket jelenteni:

A jásztelek-hánsk-penez-rádi út 6 250 9-178 kilométer közt lévő 2928 méter hosszú útszakasz, valamint ezen hosszban 5 darab műtárgy hazi kezelés mellett felépítettén, szeptember hóban felülvizsgáltott és ezzel az egész 27-531 kilométer hosszú útszakasz rendes kiépítése befejeztetve nyert.

Továbbá a losonc-fülek-hevesi hadászati fontosságú út 37—38 és 38-39 kilométer közötti 1175 folyó méter útszakasz, valamint ezen hosszban 2 darab műtárgy és végül ugyanazon úton Csegerháza-mátraverebély között 908 folyó méter hosszú útszakaszok újból építése befejeztetve, múlt évi május hó 17-én illetve július hó 2-án felülvizsgálva lett.

A b-gyarmat-vegyesi út 5-380, 6-126, 9-251, 10-079, 11-217, 11-721 kilométer közötti három rendbeli, összesen 2078 folyó méter hosszú útszakaszok két műtárgygalalatt, újból építése szintén befejeztetve, felülvizsgáltott, illetőleg a közforgalomnak átadott.

Ezen elősorolt új út építések meg az 1887. évi közmunka előirányzat terhére esvén, bevezetők által az előirányzat vonatkozó tételre fogantatva lettek.

Továbbá a múlt évi közmunka költségelőirányzat

TÁRCSA.

Jó tanácsok.

(Politikai kiadványok)

Hogy legyenek légy, szolgálat módjára
Csak az újat megosztal, te fől,
S négyezeréig szolgálatod állva
Járd, el a vak tőveg fűtől!
Fagadj el, a mi leges érdem:
Hallgadj el a jobb feled aszart;
A hamis áruid szép beszédben
S mit szíved nem, azt hirdesse árúid!
Azt hirdesse lángolón, rajongva,
Légy az ártarc legnagyobb boldogja!

Vatódj el azt a méltóság-mázat,
A mit rád bent lakol, aszalon,
Moj utatára, ett vár munkatárad:
A nagy hang a nagy piszok-halom
Légy máltó a demokráta névre:
Ne emeld a nép szívét, észt,
Hancs szálj le abba a fűtőbe,
A hol olyan nagy a cédcselt!
Onnan sőtől fel, csak oda tőj meg
S mit jo jutot vőnőpőnk tőgd.

Es ne engedj, hogy száljon az ajak,
Melynek aszava aranyat felér,
Útca-sárral dobál az őz haját,
Mely munkában lett eszt fehé;
S ki hasznok adta fűtőbe
Annyit gondolat, annyi erőt,
K hiszmetlőntt nőcsőlé,
S kinek tőttőn erősölt a nép:
El ne pőrlj — nálunk nem új eszt —
Orditad reá te a fűtőlt meg!

Orditad! Illeszen ki becsültő tette
Illeszen és kivül a magyar nevet:
Jól rászólt, hogy most már mőltőlt
Nagygy legyén, ki semmitte tett!
Eszetted meg őt, hisz az ő munkája,
Hogy a nagy hang hozza ő y fűtőlt,
S hogy az, mi csak addig ádcs, drága,
Mig ábránd volt, most valóra yált!
Fűtőted meg őt a te oly nagygy létezés:
Elég az ártarc nagy aszj le ohhá!

Uffaltay S.

Budapesti tárcza levél.

A megdermedt föld felnyitózódott téli álmából;

kiengedett a fagykéreg. A környező hegyek havától megduzzadt Duna szőke hajlaj egész raját himbálják a hajóknak. A kirakatokból eltűntek a prémes fantomok, helyet engedve a könnyed, tetszetős tavaszi divatnak. Az utcákon esinos lánykák árulják a tavasz hírnökét, az illatos ibolyát.

A falusi gazda kemélve járja be földét; hogy fellé a vetés! A tavaszi szőlő a pajtába is elviszi a sárga fűtő illatát; legelőre kíváncsiok a szarvasmarha. A tavaszi napsugár káprázatos fényt vet a fák fakadó rügyeire, a földből kikandálók viráglevelékre. Itt a tavasz; az ebredés, a remény évszaka, ha a telet az enyészett idejének tartjuk. Pedig a természetben tulajdonképpen nincs enyészett. Az egyes lény megszűnik ugyan létezni, de nem tűnik el nyomtalanul. A fa kivész, de korhadt törzse, elszáradt levelei termékenyítő teszik a talajt, elősegítve egy magvacskából két növény gyors fejlődését.

Az elmúlt tél annyira összehasonyított az események szálat, hogy alig volt időnk az ebredés szakára gondolni. Szép reményeinket kellett sűrű; sok mindent valószínű meg a mitől remegtünk, fellünk. De az ember csak remél, az annyiszor tapasztalt keserű csalódások daczára. És a remény erőt, bátorságot ad szembenézni a jövővel, feledni a múltat. Jó is nem tudjuk előre sorsunkat. Mi lenne például, ha csak sejténi is fűlna alapos okunk, hogy megrögződik alattunk a föld; a járvány elszakít szeretettől; magával ragad a vihar?

A béli termekben, a sima jég acéltűkőre tartós viszonyra szövetezik a szív; de a tavasz hatalma alatt az emberek egész érzelmvilága átalakul. Felvidul ilyenkor a természet szent ólva mindenki, kit az élet viharai talán üldöznek, szabadságot lel az, kit a sors által megfosztott. Nem önmagát, eszmekéjeles-e minden szabadság azon kívül, melyet a tényleset nyújt nekünk? Megnyugvást talál ott az is, ki szűlőjét vesztette el. Hisz mindnyajunknak közös édes anyja a föld, mely végre hűnkét is keblére fog ölelni. S ha ezen illatos edelmén ér utól végpillantásunk, örökre lezáró szemünk ezen képet viszik magunkkal a túlvilágra, mely kép, mint anyai csók, megnyitja a válas fűdalmat.

Valami kéjes öröm hatja át a kebel a szabadban; az elernyedt test mohón szívja be az üdödevegőt s mintegy megkönyebbülve, repülni vágyik. Fogéko-

nyabbá válik a szív minden igaz érzelemre; a verőfény szívárványt tűz a szerelmesek ábrándjaira; de mindenki képtelen bevallani ezt, ha nem „vas” a szíve, „vagy épen acél.”

Komoly hangulatban haladtam befelé a kerepesi úton. A járókelők tarka tömegében két civakodó hordáron akadott meg a szemem. De mit érdekelt mind ez engem, ki világraszóló gondolatok közt töprengök? A nemzeti színház tőjan-Szász Károly „Bölcs Salamon”-ja jutott az eszembe. Sok mindentfejt is elgondoltam az arról az 1000 aranyról, mely jutalmat volt a darabnak, meg arról a bizonyos tőmusról, mely előmlik rajta; de nem tudtam tisztába jönni magammal. Védiki közönséget látok a színház pentárához törődni. Jambor üdödek! Ti vagytok az én kedves alakjaim a fővárosban! Mennyi kérdés, mily érdeklődés a kirakatok iránt! S tudja isten, az embernek az alakjairól felismerik, kihez forduljanak bizalmasan tanácsért. És ezen nincs semmi csodálni való, tisztelt olvasó közönség! Mert ha meggondoljuk, hogy a telivér gavalérok végigmerő pillantása mindig magában rejt a guynak bizonyos árnyalatát; ha meggondoljuk, hogy a tűz, melyet a vacsi-utcai grizettek szemünk közé szórnak, nem valódi; ha mind ezt meggondoljuk; akkor önként elfog a soványó vagy, hogy jo volna már. . . .

Hin gondolatok, hová ragadtatok? Vidám, elégedett arcot kell mutatnom! Hallom már a legújabb tündető nótá refrénjét:

„Mert ha abcsógnál merőh,
Beleszánk a konstáblerek” stb.

Hazánk e korszak a tündetések korának lehet majd nevezni. Mindenki csak a tündetésről beszél, nem érdekeldve más iránt. Nem regn a trafikós kisasszonyom kérdézt, lesz-e tündetés? Nem alhatam felhívásgóto váhast, mert nem vagyok tagja az országos tündető bizottságnak. Ugyanmgy jartam a mosonmőzét száművegcs „főnökje”-vel is.

Az esthomaly most borult le a főváros utcáira; a nemzeti színház elektromos lámpái bávós fényt ölelnek az aszfaltra. Általános készülődés; jertők.

11. Perény Győző.

terhére engedélyezett a szatmár-utón Zelen és Pollár község között közel két kilométer hosszú utasnak az egy méter magas levél építése, mely munkát ház, kezes mellett fogadtatva véltén, kiépítés alatt áll.

A losonci-félek-hevesi megyei hadászati út 46–48 kilométer szakasza között Kis-Terennél egész a Világos pusztáig terjedő 2006 méter hosszú kiépítetlen utas állapota iránt a cs. és kir. mészaki katonai tisztek által történt beutazás alkalmával már többször panasz történt, miért is ennek megszüntetése végett a szóban lévő utasok kiépítésére szükséges fedezet felvétele az 1889. évi közmunka költségvetésben előirányozott, az építéssel szükséges kő és kavicsnak házilag beszerzése iránti intézkedések pedig már akkortörténet megismerésével az említett utas kiépítése az 1889. évi július havában befejezve legyen.

A b-gyarmat-ványarci útból építendő 25 kilométer hosszú utonál mészaki lüvelete és költségvetése a múlt év augusztus havában a kir. építészeti hivatal által elkészítve, miután ezen az a törvényhatósági közgyűlés által megszavazott 100000 forintos költségen helyreállítandó, a művelési a költségek felvételének jóváhagyása végett a nagyméltóságú m. kir. közmunka és közlekedés miniszteriumhoz terjesztett fel, a hol jelenleg ez ügy tárgyalás alatt van.

c) Gözkazánok.

A vármegye területén 1888. év végével 285 darab gőzkazán, illetőleg gőzmozgony működött, melyekről a kimutatást két példányban ide csatoljuk.

A kimutatott gőzkazánok és locomobilek közül 30 darabon a szabványos vízparó, 246 darabon az előírt évi szemle és 15 darabon az azonosítási szemle a kir. építészeti hivatal által megjelölt.

Gőzkazán robbanás a vármegyében nem fordult elő, úgy szintén a gőzkazánok kezelésénél oly rendetlen-ségek sem tapasztalhattak, melyekből kifolyólag a közgazgatási bizottság intézkedése szükségessé vált volna.

d) Vízi malmok.

Az Ipoly folyón, valamint egyéb patakokon létező malmok végett panasz nem emelkedett.

A posta és távirat ügyek illetőleg.

A posta és távirat ügy 1888. év II. félévi állapotát illetőleg tisztelettel jelentjük, hogy a postaforgalom az ezzel kapcsolatban a jövődeki bevétele a múltéhoz képest arányosan szaporodott.

Vármegyénk különösen érdeklő intézkedésként jelenthetjük, hogy a rétsági távirat hivatal a forgalomnak átadott.

Kelt B-Gyarmaton, 1889. évi január hó 29-én.

előterjeszti:
Tihanyi István.

Népünk nagy halandóságáról.

v.

Ha a külföld a legközelebb elmondottakat, kedvezőtlen egészségügyének alapjában való megújítását céljából, már 30–40 évvel ezelőtt indokoltaknak látna alkalmazásba venni, mennyivel megokoltabb ez ma nálunk? Ugyanis a külföld államaiban ezelőtt 40 évvel tapasztalt egészségügyi hátrányok nemcsak meggyanának nálunk mind, hanem a gyökeresen átváltozott társadalmi és életviszonyok a meglévő régi bajokhoz új betegségeknek nyitottak forrást.

Eltekintve népünknek évről-évről fokozottabb szervezeti elcsatnyúlásától, látjuk azt, hogy az angolkór, a görvélkór, az idült tüdőbajok és nemcsak modern nemi betegségek majdnem egyenlő számmal szerepelnek a többi összes betegségekkel, melyek pedig 30–40 év előtt vajmi ritkán fordultak elő. A görvélkór, mint igen sokszor edes atyja a tüdővésznek, rendes lakója most már a falvaknak is. A legközelebbi 5 év alatt csak Budapest körházaiban 10130 tüdővész beteg ápolatott; ezek természetesen életük virágában haltak el mindnyájan. Ugyanennyire vehetjük azok számát, kik otthonjukban háziilag kezeltettek. Alkalmaztatva most már ezen arányt hazánknak Budapestén kívül való részére; te tekintve azt, hogy itt az emberek tömörítése nem oly nagy, hogy itt a lakási viszonyok a levegő, a víz jobb, engedjünk le 25 száztól; az így végezt számításunk végeredménye mellől megretten bennünk. Ugyanis számításunk szerint hazánkban ezen pokoli betegségek folytán évenként 135000 egyén mulik ki, leg-többszörre élete derekán, vagyis az 540000 halottnak mintegy 25 százaléka. Egy országokra terjedő tekintélyes hadjárat alig kívánna nagyobb emberáldozatot.

Mit szóljak az idegbetegségekről? Nincs benne nagyság, midőn a világosabb látás, higgadt orvos az embereknek 20–30 százalékát „nervózusok”-nak nyilvánítja. Ezelőtt 35 évvel az elméletet a Rókus kórháznak 20–25 betegre berendezett osztálya fogadta be; ma már kevés erre a célra a hipotézis, angyalföldi és az erdélyi sok-sok száz betegre berendezett illyenzöld intézetek. Az idegrendszer megbetegedése nyilvánulásának kell nagy részben felismerni mint okozatot a roppant számú gyilkosságot, öngyilkosságot, parlajokat stb. A legközelebbi 10 év alatt valószínűleg a megbetegedett idegrendszer legvalószínűbb okozatának 28 embert kellett felakasztani. Ugyanazon ok befolyása következtében hány ezer ember ragadtat el heve, szenvedély által annyira, hogy azután föltörekzők jut, s hány hal el közülük ott, nyomorultul. Ezelőtti kü-lönben ezek jelenségek más népeknél is, s ha nem lenne annyi annyira szomorúak, még megnyugtatónkra is szolgálhatnának.

Kéves ember van közöttünk, a ki közvetve vagy közvetlenül, kisebb vagy nagyobb fokban ne lett volna szánó szemlélője ezen borzadt betegségek egyike vagy másikának, mely a mely családja beveszi magát, eve-
kig vagy az élet végéig sanyargatja, győrt a megfáradt és annak környezőt. Örökölhetőségük folytán

átzármazhatik az utódokra. Az apa nehézkorja vagy hóborzossága mint a beteg idegrendszer tünete az utód-ban sokszor mint nagyfokú szeszavart jelenkezik.

Mintán ezen betegségek mindenkinek lényegét, természetét teljesen nem ismerjük, de ha ismernők is, bennük a szervezett való szerkesztés, kapcsolódás oly szoroz, mondhatnánk azonos, hogy a gyógyulás akár műveleg, akár spontán uton alig, vagy egyen nem le-hetséges. Egy jeles orvosotnak ugyan azt mondja, hogy pl. a tüdőgümőkör az ötvenedik nézedéke felé kivez. Igazs kivez, de az általa megfáradt családokkal, és nagyon is az 1500 év előtt.

Hogy mi lesz az emberiséggel, a nemzetekkel, ha ezen betegségek természetét folytán nagyon elterjednek, vagy általánossá válnak, látjuk egy nyugati nemzet-nél, hol pl. az egyedek nagymérvű idegessége követ-keztében az alkaterő, a fellegas az eszmék sokszor a legbizarrabb szélsőségekben mutatkoznak, mozognak.

Ami elmondottak folytán ezen vezetés betegségei teljesen alkalmassak arra, hogy államunk alaplétfelté-leit meggingassák, s meg is ingatják, ha ellenük alkalm-as preventív szabályokkal nem szallunk harcba. Az alkalmazandó preventív eljárások szabályoknak bizony nagyon szigorúknak kell lenniök s talán nehezen is kivihetők; de ha ezelt akarunk emni, ne hátráljunk meg az arra ható eszközök előtt se.

Tolmács, 1889. aprilis hava.

Verény Gábor,
t. m. járóseve.

Zagyva-Róna község évi jelentése.*)

(Tekintetes Főszolgabíró Úr, Tisztelt községi képviselő Testület!)

Zagyva-Róna község alólított községi előjárásúga hivatalra erzi magát és kötelezőségeket tartja a tekintetes főszolgabíró úr és a t. községi képviselő testületnek a múlt 1888. év folyamán a községet érleklő ügyek miként elintézése és a község beételeire vonatkozó jelen-tését a következőkben előterjeszti:

1) Zagyva-Róna községben a múlt 1888. évben iktató, kézbesítő és egyéb jegyzőkönyvek tanúsága szerint összesen 4018 drb. ügyirat érkezett be (1887-ben 2958.) ebből a község előjárásúga és a körjegyzői hivatal által elintéztetett az év végéig 3998 drb., határlékban elintéztetett csak 20 darab maradt, de ez is már az év folyamán elintéztetett. Beérkezett, illethe el-küldetett 222 drb., penzes level 7634 frt 55 és fél fr értékben, mely az erre külön vezetett penzes napló ta-núsága szerint az illetőknek kikébsztetett, illetve az illeto helyekre elküldetett.

A községi előjárásúga által 6 tanácsülés, a képviselő testület által 4 képviselő testületi közgyűlés 24 tárgysorozattal tartatott; a képviselő testületi közgyű-lésben hozott és az előjárásúga elintézésére utalt ha-tározások elintézése mindig pontosan teljesítetett.

2) Tisztelettel jelentjük, hogy Zagyva-Róna községben a községi pénzek az ide vonatkozó törvények, megyei szabályrendeletek és utasítások szerint kezeltet-nek és a község tulajdonához tartozó „Vertheim” penz-tárban őriztetnek. Ez alkalommal megjegyzem van sze-renesük, hogy alólított község előjárásúga a pénzübi kiadásokat a költségvetésekben megállapított összegeken felül nem utaltványozott; ha mégis megtörtént, mint az a múlt évben a kasszánál fölmérés kiadásoknál és a rendkívüli kiadásoknál történt, azt mindig a község elő-járásúga kellőleg indokolni szokta és tudja; mint az a mai napon megvizsgálandó községi számadásokból is ki fog tűnni. A rendes pénztári vizsgálatok fogamat-lóitallak és pedig február 23-án a t. főszolgabíró úr elnökle alatt, a községi képviselő testülete augusztus 23-án, a község előjárásúga és a körjegyző, mint a pénztárnak ellenőre által pedig minden hónapban. A pénztári állomány mindig rendben találtatott.

Ez alkalommal megemlítem van szerenésük azt is, hogy f. 1889. év kezdetétől a községi pénztári szol-gálat az új 1886. évi XX. t. cz. szemléiben alkotott szabályrendelet szerint a megyei telt. Aláírny úr által kiadott ügykezelési nyomtatványokon és szelvényes utal-ványozási könyveken fogamatolítottak, miáltal a község előjárásúga, de különösen a körjegyző hivatal mun-kái írtetemesen szaporodtak.

3) Zagyva-Róna község azon községi lakosaira, kik adójukat közvetlenül a község pénztárába illethni tartoznak, a múlt 1888. évben állami adó ki volt vetve: 1887. évi határlék 216 frt 28 és fél kr., 1888. évi ki-vetés 1125 frt 13 kr., így összesen 1341 frt 41 és fél kr. Ezen összegből alólított község előjárásúga által minden állami vagy egyéb felfogadott adóvégrehajtó alkalmazása nélkül behajszolt és a losonci m. kir. adóhivatalhoz beszállított 1315 frt 55 kr és így a községnek csak 25 frt 86 és fél kr állami adó határléka maradt; ez is oly határlékoknál, kiknél végel-szerenyésed folytán bírassák fog hozni, és így öröm-mel jelenthetjük, hogy Zagyva-Róna község lakosainak adóhatárléka az előbbinél értékhez képest nagyon ked-vezőleg lelapadt.

Zagyva-Róna község lakosai a múlt 1888. évben: 1887. évi határlék 14 frt, 1888. évi kivetés 1261 frt 80 kr és így összesen 1275 frt 80 kr megyei közmunka váltással volt megterhelve, mely összegből a jelentés-tető község előjárásúga által behajszolt és 9 részlet-ben Nógrád megye telt. alispáni hivatalához beérkezte-tett 1252 frt 70 kr és így megyei közmunka váltással ezúttal csak 3 forint 10 krajczar maradt határlékban.

Ezen kívül behajszolt és a losonci m. kir. adóhivatalhoz beérkezte-tett 135 frt hadmenetességi díj, 100 frt 45 kr kősestári illeték, 3 frt 18 kr iparkamarai illeték, 21 frt 90 kr a község mint erkölcsi testület adója 24 frt 80 kr illeték egyenérték és 12 frt tantói

* Ezen évi jelentés első részét a közzétett, hogy a többi községnek ezen jelentést minttal vevé, hasonló jelentéseket ter-jesztésnek és a községi ügyek évi mozaikainál. Szerk.

nyugdíj járandóság és így ez emekben határlékok nem maradtak.

4) A közbiztonság és rend tekintetében örömmel jelenthetjük, hogy az elmúlt 1888. évben Zagyva-Róna község területén a közbiztonság és rend a legjobb labon állott, emeltesse nem mellő kisebb kárházásokon kívül a község területén semmiféle bűntény elő nem fordult, mely körülmény havonta a körjegyző hivatal által a tek. főszolgabírói hivatalhoz mindig bejelentetett. A községi ügyi örökös tevékenységét teljesítette, a csendőrség a rendes őrszolgálatot a község területén eszközölte és az előjárásúga intézkedett, hogy a körsemai zárórák betar-tassanak. A községben mint szokatlant kell mégis meg-említenünk, hogy az ügyvezető Zagyvai malomból, december havában övezgy Hochberger Józsefné tulaj-donához tartozó 2 hízott sertést ismeretlen gonoszítvek elloptak és dacára a csendőrség nyomozásának, a gon-szítótevő tettesek kípíthatótlak nem voltak.

(Folytatása következik.)

A „gazdák és iparosok általános hitelasszocietése” b-gyarmati főkö-telepe pék és liszt-üzlet belkezelési szabályzata.

1. §. A főkötelep fogyasztási árucsarnokának meg-nyitási célja, hogy a központi árucsarnokból, mint megbízható helyről (amennyiben más forrásból előnyö-ségekben be nem szereshetők) a hitelasszocietési tagok ré-szére jó és hamisítatlan, tisztán kezelt arucikket sze-rezzenek be; továbbá a hitelasszocietési tagok termel-vényeit és iparkészítményeit, ha azok a felállított üzletek ágába vágnak, egy külön megállapítandó díjazás mellett elárulniásra átvegye.

Hogy a hitelasszocietési tagoknak a lehető legju-tányosabb árak mellett teljes merítékek, megmáslatlan állapotba kiszolgáltatassa; továbbá, hogy a szükséges arucikket, bizonyos idő határáig illethe is adhassa.

2. §. A b-gyarmati fogyasztási asszocietéznek baltaja lehet, ki a „gazdák és iparosok ált. hitelasszocietéz”-ének tagja, jelentkezésnek sorrendje szerint, ha a belépési kötelező nyilatkozatot két tanu előtt alá-írta, a részvény egy-egy a belépőszándékához képest az ille-to vagyon viszonyával meggyeztetve oly arányban fogadható el, a hogy azt a helyi fogyasztási asszocietéz törzsrésztvényesei mint intéző bizottság megállapít-ják, illetve elfogadják.

3. §. Törzsrésztvényesek azok, kik a fogyasztási asszocietéz felállításával összekötött anyagi terhek fede-zésére szükségessé válandó beruházási üzleti felszere-lési és egyéb a fogyasztási asszocietézettel összekötött költségek elviselésére szolgáló 6000 frt, azaz hateret frt értéknek a gazdák és iparosok általános hitelasszocietéz központi pénztárából való beszerzésével magukat egyetemlegesen kötelezték arra, hogy a hitelben szállított arucikket árát a kiküldéstől számított három hó múlva a központi igazgatóságunk pontosan beküldik.

4. §. Amennyiben pedig az így alakult törzsrész-tvényeseknek, mint a b-gyarmati fogyasztási asszocietéz baltajának célja, hogy a 6000 frt, azaz hateret frt jótállási összeg erejéig 20–20 frt rész arányosság mellett, úgy a nemvárt üzleti veszteség elviselésében, mint a bizton remélt nyereségben való osztoklásában a hitelasszocietéz tagok közül mentől számosabban résztvevők baltajogokkal valhassanak és ezáltal a fogyasztási asszocietéz anyagi felvirágzását előmozdítsa tud-hassák.

De mert a 6000 forintban megállapított, részben be-ruháztási, részben üzleti tőke ellenében 20 frtos üzleti kötelező résztvényesség mellett 300 résztvény egyseget az egyes belépni akaró tagok kötelezőleg elfogadjatnak, a törzsrésztvényes levonása után fennmaradó résztvény egy-segei résztvényesek befogadjatnak; kik az üzleti nye-reség és nemvárt veszteségben résztvevők számához képest a törzsrésztvényesek által osztozni egyformán jogosít-vák. És az üzleti év lezárásával a nyereség és veszteség kiszámításának felosztási módzata ezen elvek alapján fog eszközöltetni.

5. §. A gazdák és iparosok ált. hit. asszocietézeti tagjainak hitel képességét a törzsrésztvényesek mint intéző bizottság állapítja meg; kik egyezsersimén hitel-bírádó bizottság is. Az ölesek minden vasárnap tartán-dók meg, melyben 5 tagnak megjelenése és hozott jegyzőkönyvi határozata érvényes.

6. §. A hitelképesség megállapítása előleges beje-lentés alapján történik. A bejelentés erre nézve az üz-letvezetőnél eszközözendő, ki a hitelt igénylő tag nevét a szóban lévő és e célra használt „bejelentési” könyvsze-kébe a kérelem értelmében bejegyeztet és a legközelebbi ülés elé terjeszti.

Ha a hitelbírádó bizottság tagjainak legalább ha-romnegyed része v. többsége az illető hitelkesnek nyilvánítja, ezt a „bejelentési” nyilatkozatában sajátke-zzőleg megerősíti.

7. §. Kétes fizetőség vagy az anyagi viszonyai te-kintetében ismeretlen egyének csak két elfogadható jót-álló mellett nyerhetnek hitelt.

(Folytatása és vége következik.)

Hirek és Különlélek.*

Eljegyzés. Megyénkben is többekfel fog érlekelni azon, bar körünkön kívül eső házassági eljegyzés, mely legközelebb Budapesten történt. Ugyanis Melzer Aladár föltörökös és Melzer Gyula Borsodvármegye tisztelt alispánjának fia, legközelebb eljegyezte Hamzly Margit kisasszonyt, özv. Hamzly Ferencné szül. Scitovszky Janka urnólgy leányát. Az eljegyzési ünnepélynél Scitovszky János alispánunk is jelen volt Budapesten.

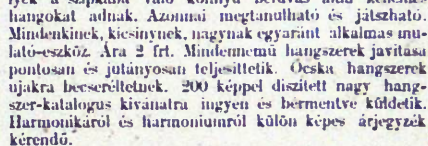
Értéki. Szakall Vince Gömörvármegye egyik tisz-telt arvaszéki ölnöke, akinek családi gyökere vármeg-yeinkben van, ottahoz vezette Rimasombathban Mar-

1880.

U1!

Vidéki megrendelések napi postával eszközöltetnek.

A Schlick-féle vasöntőde és gépgyár részvénytársaság igazgatósága.

LEGEK
ebbnek elis-
ek.

Nyomatott a kiadótulajdonos Kék Lászlónál B. Gyarmaton 1889.

100 darab három hónapos bá-
rúny van eladó. Bővebb felvi-
lágosítással szolgál e lapok ki-
adó hivatala.